

Голові
Комітету Верховної Ради України
з питань правоохоронної діяльності
Сергію ІОНУШАСУ

Щодо реєстр. № 12145
від 22.10.2024

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 29 листопада 2024 року (Протокол № 117), розглянув проект Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та статті 241 Кримінального кодексу України щодо удосконалення відповідальності за порушення вимог щодо охорони атмосферного повітря, реєстр. № 12145 від 22.10.2024, поданий народним депутатом України Гривком С.Д. (далі – законопроект).

Відповідно до пояснювальної записки законопроект розроблено з метою забезпечення екологічної безпеки населення України; впровадження дієвих заходів, пов'язаних з охороною атмосферного повітря; збільшення рівня відповідальності за порушення існуючих вимог щодо охорони атмосферного повітря; сприяння реалізації в екологічних відносинах принципу «збалансованості», тобто досягнення балансу та оптимального співвідношення між економічним розвитком, соціальним добробутом та охороною навколишнього середовища з метою задоволення потреб сьогодення без шкоди для майбутніх поколінь.

Для досягнення зазначеної мети проектом Закону пропонується:

- 1) доповнити частину першу статті 78 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) додатковою підставою для адміністративної відповідальності: *«невиконання передбачених законодавством обов'язків щодо здійснення практичних заходів із відновлення стану атмосферного повітря»*;
- 2) посилити адміністративну відповідальність за порушення вимог щодо охорони атмосферного повітря шляхом збільшення розмірів штрафів;
- 3) посилити кримінальну відповідальність за забруднення або іншу зміну природних властивостей атмосферного повітря шкідливими для життя, здоров'я людей або для довкілля речовинами, відходами або іншими матеріалами

промислового чи іншого виробництва внаслідок порушення спеціальних правил, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи для довкілля, шляхом збільшення розмірів штрафів, передбачених статтею 241 Кримінального кодексу України.

Міністерство внутрішніх справ України та Національна поліція України у своїх висновках вказують, зокрема, що запропоновані у статті 241 КК України санкції потребують узгодження між собою з урахуванням ступеня тяжкості злочину.

У висновку Міністерства фінансів України зазначено, що реалізація положень акта не потребуватиме додаткових витрат з державного та/або місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді, та надано до проекту Закону деякі пропозиції.

Міністерство економіки України не має зауважень до законопроекту.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує проект Закону за умови врахування його пропозицій і зауважень, зокрема щодо неаргументованого та невиправданого з точки зору утворення корупційних ризиків суттєвого підвищення розміру адміністративних стягнень та встановлення широких граничних меж їх розмірів.

Під час обговорення законопроекту народні депутати України – члени Комітету зазначили, що передбачене проектом Закону посилення відповідальності за порушення існуючих вимог щодо охорони атмосферного повітря є обґрунтованою та актуальною законодавчою ініціативою, яка відповідає сучасним викликам у сфері екологічної безпеки, оскільки діючі норми, що встановлюють розміри адміністративних штрафів за відповідні правопорушення, не виконують свого стримувального та превентивного ефекту через їх надмірно низький розмір. Відсутність дієвих фінансових санкцій наразі дозволяє суб'єктам господарювання уникати впровадження заходів для зменшення забруднення, оскільки витрати на сплату штрафів є значно нижчими, ніж витрати на екологічну модернізацію виробничих процесів. Підвищення розміру штрафів до економічно значущого рівня створить реальні економічні стимули для дотримання законодавства у сфері охорони довкілля та стимулюватиме суб'єктів господарювання інвестувати в екологічні технології та модернізацію обладнання. З огляду на зазначене, основна ідея законопроекту в частині забезпечення прав громадян на безпечне довкілля заслуговує на підтримку.

Разом з тим, у ході засідання було зауважено, що набрання чинності цим законом має бути прив'язане саме до моменту припинення або скасування воєнного стану, а не до конкретної дати.

З урахуванням зазначеного, за підсумками обговорення законопроекту Комітет ухвалив рішення: звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та статті 241 Кримінального кодексу України щодо удосконалення відповідальності за порушення вимог щодо охорони

атмосферного повітря, реєстр. № 12145 від 22.10.2024, поданий народним депутатом України Гривком С.Д., за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Задорожний Андрій Вікторович
Сертифікат: 26B2648ADD3032E104000000F00C3100F0B4AD00
Дійсний до: 12.12.2024 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-25/8-2024/267786 від 29.11.2024

1731232